

FÖRSLAG TILL BYGGNADSPÄN FÖR DEL AV DJURÅS-MJÄLGENS UTOMPLANSOMRÅDE

(DELAR AV BYARNA SKOGEN OCH MJÄLGEN)

I GAGNEFS SOCKEN OCH KOMMUN AV KOPPARBERGS LÄN

UPPRÄTTAT ÅR 1953 AV Georg Lundmark F. DISTRIKTSLANTMÄTARE

Reviderat i jan. 1955.

Reviderat i dec. 1956

Att länsstyrelsen i Kopparbergs län
genom en den 20 juli 1957 meddelad re-
solutions, som vunnit laga kraft, fastställt
å denna karta angiven byggnadsplan, med
undantag av ett inom röd linje angivet om-
råde, betygat.

Fältn i landskapskretsen den 17 mars 1958.

På tjänstens vägnar.

Olof Lundmark
Olof Lundmark

Beteckningar tillhörande

kartan:

- Skifteslagsgräns.
- Fastighetsgräns, gräns till
- fällighet.
- Jordregisternummer.
- Sämsjedelningsgräns, som
- inmätts.
- Vägar.
- Häck.
- Stödmur.
- Järnvägsspår.
- Elektrisk högspännings
- med inmätta stöd.
- Huvudbyggnad resp ut
- Åkerkanal.
- Strandkontur.
- Dike
- Brunn eller källa.
- Nivåkurvor i meter över
- nolltolan
- Väghöjd i meter vid mätning
- Polygonpunkt.
- Punkt i rutnät.

Bereckningar tillhörande planförslaget:

OMRÅDESBETECKNINGAR:

- Allmän plats:
- Vägmärk.
- Park eller plantering.

Byggnadskvartier:

- A Område för allmänt ändamål.
- C " " samlings- och föreningslokaler.
- BS " " bostadsändamål, sammanbyggda hus.
- BF " " fristående hus.
- BH " " bostads- och handelsändamål.
- H " " handelsändamål.
- Jm " " småindustriändamål.
- G " " garage- och serviceändamål.

Specialområden:

- Tj Område för järnvägsändamål.
- Lb " " lantbruksändamål.
- Vb Vattenområde.

Övriga beteckningar:

- Mark, som ej får bebyggas.
- 75 Dal i % som får bebyggas.
- +0.0 Väghöjd.
- Z Mark tillgänglig för allmän gatutrafik.
- II Antal våningar.
- IV " " jämte vindsinredning.
- Föreslagen byggnad, ej avsedd att fastställas.
- Mark tillgänglig för allmänna underjordiska ledningar.
- Refuge.

GRÄNSBETECKNINGAR:

- + Byggnadsplaneg
- Områdesgräns.
- Bestämmelsegr
- Gräns mellan ga
- plats, ej avsedd
- Föreslagen fast
- avsedd att fast
- Linje över vilke
- vudväg icke är

Avskrift.

Beskrivning

tillhörande förslag till byggnadsplan för del av Djurås-Mjälgens utomplansområde- delar av byarna Skogen- Mjälgen- i Gagnefs socken och kommun av Kopparbergs län.

- - - - -

I Byggnadsplan, avsedd att fastställas, är utlagd å karta A.

II. Byggnadsplanebestämmelser, avsedda att fastställas, äro intagna i förteckningen B.

Inledning

I resolution den 15 november 1952 har länsstyrelsen förordnat att byggnadsplan skall upprättas över del av Djurås Gagnefs socken, omfattande vissa områden av byarna Skogen och Mjälgen med läge och gränser som närmare finnas angivna å en till ärendet hörande karta.

Ifrågavarande planområde är beläget cirka 0,5 mil söder om Gagnefs kyrkby och cirka 1 mil från Mockfjärds stations-samhälle på bägge sidor om Österdalälven, därav Skogens del på östra sidan om älven intill riksvägen Borlänge - Övre Dalarna samt länshuvudvägen Djurås - Västerdalarna och Mjälgens del väster om älven omkring korsningen mellan sist-nämnda väg och gamla landevägen från Gagnef till Borlänge. Inom Skogens del är Djurås järnvägsstation belägen, vilket förklarar utomplansområdets benämning, eftersom Djurås by helt ligger utanför byggnadsplaneområdet cirka 1 kilometer i söder.

9 Något typiskt stationssamhälle utgör dock icke området utan har dess karaktär av tätortssamhälle uppstått huvudsakligen efter byggandet av länshuvudvägen till Västerdalarna. Genom tillkomsten av AB. Elementhus' stora anläggningar i Mockfjärd har trafiken ökat avsevärt å denna väg, vilket givetvis bidragit till utvecklingen inom detta område, sär-

KB 20.7.57

skilt som kommunens sjukhus med provinsialläkarebostad har sitt läge endast cirka 400 meter från planområdets södra gräns i Mjälgen.

Nuvarande samhällsbyggnad.

Beslutet om riksvägens framdragande från Borlänge över Gagnef - Leksand till Rättvik har nog varit en bidragande orsak till att de kommunala myndigheterna ansett området omkring länshuvudvägens anslutning till riksvägen såsom lämpligt centrum för kommunen med dess stora jordbruksbygd häromkring nära Djurås järnvägsstation och ej långt från kommunens sjukhus. Såsom en första etapp i den tänkta utvecklingen har den kommunala förvaltningen förlagts hit i ett nyuppfört kommunalhus, vari även finnes inrymd tandläkareklinik. Cirka 700 meter härifrån åt söder vid gamla Älvbron ligger en större folkskola och avståndet till folkskolan i Djurmo by invid riksvägen åt söder utgör cirka 0,5 mil, varför tandläkarekliniken har ett förmånligt läge.

Inom Skogens del av planområdet finnes härjämte textilfabrik invid länshuvudvägen ej långt från Älvbron. Nordväst om kommunalhuset på norra sidan länshuvudvägen ligger en större byggnad innehållande bilverkstad och garage, som äges av fabrikör H. Wikström i Falun, vilken innehar trafikrättigheterna för busslinjerna å stora delar av riksvägen fram till Leksand och länshuvudvägen fram till Vansbro. För dessa busslinjer har uppstått ett stort behov av att här anlägga bussstation, då för närvarande bussarna stå uppställda i själva vägkorsningen och förorsaka olägenhet för övriga vägfarande vid ombytet av trafikanter och gods från bussarna. Post, telegraf och café inrymmer nu i privat byggnad öster om vägkorsningen å fastigheten Skogen 10². Ej långt från Älvbron på norra sidan om länshuvudvägen finnes en nyligen uppförd tvätt-

stuga för bygdens behov, som äges av Djurås tvättstugeförening och öster därom privatbyggnad för café och bostad i övre planet. I övrigt finnes inom Skogens del av planområdet endast enstaka egnahem och en jordbruksgård, som dock numera nedlagts.

Inom Mjälgens del av planområdet finnes konsumaffär, som betjänar stora delar av kringliggande bygd. Förut befintliga jordbruksgårdar hava inretts till egnahem och på sista tiden har uppförts ett flertal bostadslägenheter. Mellan södra gränsen för planområdet och sjukstugan finnes en tätbebyggd del med bostads- och småindustrifastigheter samt en diverseaffär. Hela denna del har ansetts böra uteslutas ur byggnadsplanen, då området nästan är fullbyggt och byggnadsreglering här finnes ordnad genom utomplansbestämmelser. Man torde kunna utgå ifrån att så snart byggnadsplanen fastställts fastighetsbildningen kommer att bli mycket livlig inom Mjälgens del av planområdet, beroende delvis på områdets natursköna läge invid Österdalälven men även på den starka utveckling av samhällsbildningen, som blir en följd av beslutad landsvägsbro över Västerdalälven vid Åkerängsta fallläge med väg dit, som nu utgör planområdets gräns i väster.

Inom hela planområdet finnes nu cirka 116 personer fördelade på 40 hushåll inom 39 fastigheter.

Föreslagen fastighetsbildning.

Planförslaget ansluter sig i huvudsak till befintliga förhållanden. Beträffande Mjälgens by, för vilken norr om läns huvudvägen förut upprättats förslag till styckningsplan, som stort sett följts vid förekommande avstyckningar för bildande av bostadslägenheter, upptager förslaget en allmän plats för bilparkering invid genomfartsvägen längst i norr samt ett

mindre parkområde invid Älvbranten för att bereda allmänheten en fredad utsikts- och rekreationsplats. Området för konsumaffären har utlagts för bostads- och handelsändamål samt öster därom på andra sidan gamla landsvägen till sjukstugan och Arvelindans station en mindre tomt, som på grund av sitt centrala läge torde kunna bebyggas med enplansbyggnad med källarvåningen inredd till mindre butiksalokal. Området på norra sidan länshuvudvägen har planerats för bilparkering, sedan detsamma utfyllts i nivå med angränsande vägar.

Beträffande Skogens by upptager förslaget ett större område för allmänna byggnader omkring kommunalhuset. Skulle utvecklingen fordra större utrymme för sådant ändamål, finnes möjlighet att framlänga utöka planområdet i söder, som nu är fritt från bebyggelse på bägge sidor om gamla vägen till Djurås folkskola. Handelsområde har utlagts vid samma kvarter.

För området söder om länshuvudvägen ansluter sig planförslaget i huvudsak till det förslag, som uppgjorts av Vattenbyggnadsbyrån år 1951 i samband med ordnandet av avlopp från kommunalhuset, dock att utfartsvägen vid textilfabriken av trafiktekniska skäl förlagts öster om fabriken.

Genom vägförvaltningens nya förslag till omläggning av riksvägen har denna förskjutits cirka 40 meter åt öster mitt för vägkorsningen. Härigenom har bättre utrymme erhållits för ordnande av busstation samt garage och bilservice. Invid riksvägens västra sida har även föreslagits plats för bensinstation, allt i enlighet med av vägförvaltningen upprättat förslag, som godkänts av berörda markägare.

I samband med planeringen för busstation m.m. har fråga uppkommit om utläggande av plats för motellbyggnad å området.

Då området emellertid är alltför begränsat och dylik anläggning måste anses mindre lämplig att uppföra alldeles inpå detta trafikcentrum, har någon plats härför icke reserverats i planförslaget. Skulle frågan om motellanläggning framlida bli aktuell torde området norr om busstationen med fördel kunna disponeras härför. Detta område ligger både centralt och samtidigt fredat inom en vacker trakt mellan djupa skogbevuxta raviner, som sträcka sig ner mot Älven i väster med goda möjligheter att ordna vatten och avlopp.

Norr om planerad bensinstation finnes utlagda tvenne skilda områden för 2-våningshus avsedda för flerfamiljshus. I övrigt har föreslagits bostadsbebyggelse för enfamiljshus på västra sidan om riksvägen med undantag av ett mindre kvarter för småindustri mitt emot befintlig cementfabrik å fastigheten Skogen 4⁷ på västra sidan efter vägen, som utgör planområdets yttergräns.

På östra sidan riksvägen mellan denna och vägen till Djurås station har utlagts parkeringsplats med utfart till riksvägen förlagd efter södra gränsen, då nuvarande utfart är skyddad av befintlig bebyggelse i norr. Söder därom fram till befintlig bebyggelse har föreslagits park och två tomter, vilka för utfart till riksvägen får nyttja vägen i öster till järnvägsstationen. Riksvägen går här i rak sträckning, vilket däremot icke förhållandet längst i söder, där riksvägen kröker mitt för planerad garage- och servicestation. Till följd härav har området icke ansetts böra planeras för bostadsbebyggelse utan redovisats att nyttjas för lantbruksändamål såsom hittills varit fallet.

Parkområden föreslås dels efter de branta Älvstränderna, dels vid Nässjön och Loken inom Mjälgens by och inom Skogens

by på bägge sidor om länshuvudvägen. Söder om industriområdet föreslås ett parkområde mellan åkern och vägen efter planområdets västra gräns, vilken väg med hänsyn till markens sänka läge beräknats utgå såsom körväg och i stället förlagts söder om industriområdet med anslutning till planerad ny väg över åkerfältet väster om riksvägen.

Arealen utgör cirka 34 hektar å ifrågavarande byggnadsplanområde, som inrymmer 96 lägenheter, varav 32 äro befintliga. Ökningen i antalet lägenheter, som inrymmes i planen blir alltså 64 st. Med nuvarande hushållsbildning 2,9 personer per hushåll skulle planområdet i fullt utbyggt skick komma att rymma 278 personer, en ökning med cirka 162 personer.

För planområdet har uppgjorts förslag till vatten- och avlopp av Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm, vilket biläggas. Enligt detsamma har vissa förut befintliga avloppsledningar bibehållits därav två st. inom Skogens område och en inom Mjälgens område. Reningsanläggningar beräknas anordnas till vardera av dessa tre ledningar, varav en på vardera Älvstranden och en i ravinen utanför planområdets västra gräns i Skogens by. Såsom framgår av utredningen är avsikten att från vattentäkt i Ljurås framdraga en huvudledning till kommunalhuset och därifrån utdraga vattenledningar till resp. förbrukningsområden. För ledningarna finnes s.k. u-områden inlagda.

Grundkartan till ifrågavarande byggnadsplan är upprättad i skala 1:2000 genom distriktsorganisationen i Leksands lantmäteridistrikt.

Väghöjder och vägbredder. Å plankartan angivna väghöjder kunna eventuellt komma att justeras i samband med upp-

rättandet av detaljförslag för avloppsledningarna. De böra därför icke fastställas. Beträffande vägarna inom planområdet äro de avsedda att ansluta sig till terrängen. Deras exakta breddmått är endast illustrationevis angivet och kan lämpas efter vägbanans utförande.

Områden för rekreation förutom förut angivna parkområden efter Älvstränderna och invid länshuvudvägen inom Skogen finnas icke redovisade inom planområdet, då något utrymme härför icke finnes. Därest utvecklingen på platser främdeles skulle komma att kräva idrotts- och lekplatser, anordningar för uteservering, friluft scen o.d. lämpar sig härför den utom planområdet belägna ägotrakt, som enligt vad förut anförts föreslagits såsom plats för eventuell motellbyggnad.

Byggnadsplanebestämmelser till byggnadsplaneförslaget firmas intagna i förteckningen B.

I den mån ej annat föreskrives, gälla dessutom bestämmelserna i 97 § byggnadsstadgan.

Leksand i februari 1954.

Georg Lundmark

f. distriktslantmätare

Reviderad år 1955 av Georg Lundmark

do. do. 1956 Georg Lundmark

Tillhör Länsstyrelsens i
Kopparbergs län resolution
den 20/7 1957.

Rätt avskrivet betygar:
STATENS REPRODUKTIONSANSTALT

A. Rosberg

Byggnadsplanebestämmelser

tillhörande förslag till byggnadsplan för del av Djurås-Mjälgens utomplansområde (delar av byarna Skogen och Mjälgen) i Gagnefs socken och kommun av Kopparbergs län.

§ 1.

Byggnadsplaneområdets användning.Mom. 1. Byggnadskvarter.

- a/ Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.
- b/ Med C betecknat område får användas endast för samlings- och föreningslokaler och därmed samhörigt ändamål.
- c/ Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål.
- d/ Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål. I bottenvåningen få bostäder inredas endast i den utsträckning som prövas lämpligt.
- e/ Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål samt för med verksamheten samhörigt bostadsändamål.
- f/ Med Jb betecknat område får användas endast för småindustriändamål av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenheter med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad. Byggnad får dock uppföras eller inredas för med industrirörelsen samhöriga bostäder.
- g/ Med G betecknat område får användas endast för garage- och bilserviceändamål samt för med verksamheten samhörigt bostadsändamål.

2.

Mom. 2. Specialområden.

- a/ Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och därmed samhörigt ändamål.
- b/ Med Lb betecknat område får användas endast för lantbruksändamål och endast för uppförande av sådana byggnader, som erfordras för lantbrukets skötsel.
- c/ Med Vb betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas i annan mån än som erfordras för mindre bryggor, båthus eller dylikt.

§ 2.

Mark som icke eller delvis får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Särskilda föreskrifter angående områden för allmän trafik.

- Mom. 1. Å med u betecknad mark får icke vidtagas anordningar, som hindra framdragande eller underhåll av underjordiska, allmänna ledningar.
- Mom. 2. Med s betecknad del av järnvägsområde skall hållas tillgängligt för allmän gatutrafik.
- Mom. 3. Inom med s betecknad del av vattenområde får allmän gatutrafik framföras på bro över vattnet.

§ 4.

Byggnadsätt.

- Mom. 1. Å med S betecknat område skall byggnad uppföras i gräns mot granntomt, där sådan gräns förekommer inom området. Byggnad får dock uppföras indragen från gräns mot granntomt, om detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt

byggande av kvarteret.

Mom. 2. Å med F betecknat område skola huvudbyggnader uppföras fristående.

§ 5.

Tomts storlek.

Mom. 1. Å med F betecknat område får tomt icke givas mindre areal än 800 m^2 .

Mom. 2. Å med B betecknat område, som ej samtidigt är betecknat med F må tomt givas mindre areal än 1000 m^2 .

§ 6.

Antal byggnader och byggnadsyta Å tomt.

Mom. 1. Å tomt som omfattar med F betecknat område får endast en huvudbyggnad jämte erforderliga gårdsbyggnader uppföras. Å tomt, vars areal överstiger 1500 m^2 må dock byggnadsnämnden medgiva, att flera huvudbyggnader än en uppföres.

Mom. 2. Å tomt som omfattar med F betecknat område får huvudbyggnad icke upptaga större areal än 120 m^2 samt uthus eller andra gårdsbyggnader icke större än lagd areal än 40 m^2 .

§ 7.

Våningsantal.

Mom. 1. Å med I eller II betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en och två våningar.

Mom. 2. Å med v betecknat område får utöver angivet våningsantal vind inredas.

Mom. 3. Å med I eller IV betecknat område må byggnadsnämnden medgiva att byggnad uppföres med större våningsantal dock högst två våningar utan vindsinredning, om det prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av området.

§ 8.

Byggnads höjd.

Mom. 1. Vid uppförande till med I, Iv, och II betecknat våningsantal får byggnad icke givas större höjd än respektive 4.2, 5.2 och 7.5 meter.

§ 9.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Mom. 1. Framför fönster till bonings- och arbetsrum skall lämnas obebyggt ett område om minst 9.0 meter. Dock må fönster jämväl anbringas mot gårdadel av mindre bredd, där rummets behov av dager är nöjaktigt tillgodosett genom annat fönster.

Mom. 2. Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indrages från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

§ 10.

Taklutning.

Tak får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30°, när byggnad uppföres i en våning utan vindsinredning eller i fulla två våningar.

§ 11.

Antal lägenheter.

Å med Bs betecknat område får huvudbyggnad inrymma flera än två bostadslägenheter. I gårdsbyggnad får bostad icke inredas.

§ 12.

Förbud mot utfart till gata samt stängsels anordnande.

I gräns som betecknats med en med stora punkter markerad linje skall med hänsyn till trafiksäker-

heten fastigheten förses med stängsel, vari ej
får anordnas öppning som medgiver utfart eller
annan utgång mot väg.

Leksand 1 februari 1954

Georg Lundmark

f. distriktelantmätare.

Reviderade år 1955 av Georg Lundmark
do. do 1956 do Georg Lundmark

Tillhör Länsstyrelsens i
Kopparbergs län resolu-
tion den 20/7 1957.

Rätt avskrivet betygar:
STATENS REPRODUKTIONSANSTALT

A. Kurling